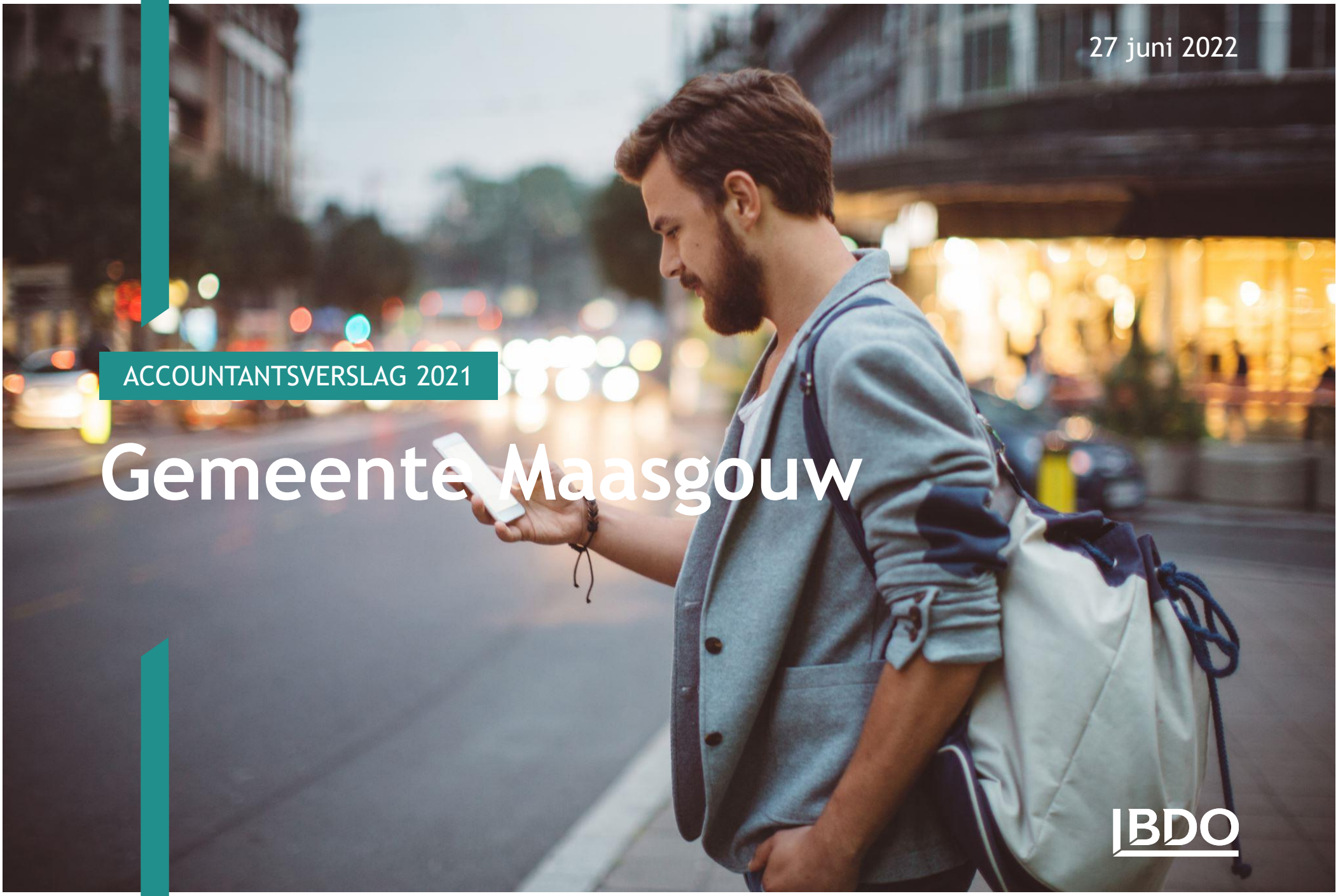

27 juni 2022

ACCOUNTANTSVERSLAG 2021

Gemeente Maasgouw

BDO

Aanbiedingsbrief

Aan:

de raad van de gemeente Maasgouw
T.a.v. mevrouw B. Bakkes, griffier
Postbus 7000
6050 AA MAASBRACHT

Eindhoven, 27 juni 2022

Kenmerk: DMe/NBo/RZe/CWi/1050048/2205325
Behandeld door: drs. N.M.E. Bovend'eerdt RA

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de jaarrekening 2021 van gemeente Maasgouw (hierna te noemen 'gemeente') gecontroleerd. Zoals afgesproken in onze opdrachtbevestiging d.d. 13 september 2021, ontvangt u hierbij ons accountantsverslag 2021. In dit verslag hebben wij de belangrijkste bevindingen en conclusies naar aanleiding van de jaarrekeningcontrole opgenomen.

De jaarrekening van de gemeente geeft een getrouw beeld en de baten, lasten en balansmutaties zijn rechtmatig tot stand gekomen.

Onze bevindingen en aanbevelingen hebben wij afgestemd met de verantwoordelijke wethouder. Een afschrift van dit verslag is toegezonden aan het college van burgemeester en wethouders.

Het opstellen en controleren van de jaarrekening vraagt elk jaar weer een aanzienlijke inspanning. Bij deze willen wij alle betrokken medewerkers van de gemeente bedanken voor de constructieve en plezierige samenwerking tijdens de controle.

Wij hopen u met dit verslag van dienst te zijn. Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid om een nadere toelichting op de inhoud te geven.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

was getekend

drs. D.O. Meeuwissen RA
Partner en extern accountant gemeente Maasgouw

Ter informatie
De digitale versie van dit document is vanaf de inhoudsopgave interactief. Aan de hand van de navigatiebalk onderaan de pagina en/of de menustructuur bovenaan de pagina kan door het document genavigeerd worden.

VORIGE PAGINA VOLGENDE PAGINA
INHOUDSOPGAVE DASHBOARD

Inhoudsopgave

1. DASHBOARD

2. UITKOMSTEN JAARREKENINGCONTROLE

3. RESULTAAT & FINANCIËLE POSITIE

4. BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

BIJLAGEN

1. Dashboard

1.1 Dashboard accountantscontrole

1.1 Dashboard accountantscontrole

STREKKING CONTROLEVERKLARING

- Wij verstrekken bij de jaarrekening een goedkeurende controleverklaring voor getrouwheid en rechtmatigheid.
- De gehanteerde materialiteit voor fouten en onzekerheden bedraagt € 660.340 respectievelijk € 1.981.020.
- Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële onjuistheden.
- De grondslagen van de jaarrekening zijn aanvaardbaar en het BBV wordt nageleefd.
- De WNT is nageleefd.
- Wij hebben geen bevindingen ten aanzien van de SiSa-bijlage.

AANDACHTSPUNTEN VOOR 2022

Wij willen vanuit onze natuurlijke adviesfunctie de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen:

- De rechtmatigheidsverantwoording door het college is naar verwachting voor het boekjaar 2023 van toepassing.
- Frauderisicobeheersing. Opstellen c.q. actualiseren van de frauderisicoanalyse.
- Het conflict in Oekraïne heeft ook gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Dat kan gaan om opvang van vluchtelingen door gemeenten en particulieren, ondersteuning van Oekraïners en Russen die momenteel in Nederland verblijven, risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven. In de bijlage geven wij diverse aandachtspunten mee.

RESULTAAT 2021

(x €1.000)	2021	Begroting (na wijziging)
Saldo van baten en lasten	1.283	- 4.990
Mutatie reserves (per saldo onttrekking)	2.751	4.990
Resultaat	4.035	0

Een uitgebreide analyse van het resultaat is opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening.

ONTWIKKELING GREX / SOCIAAL DOMEIN

- De uitgangspunten en schattingen in de grondexploitatie-opzetten zijn redelijk en de waardering is aanvaardbaar. Er heeft een tussentijdse winstneming van circa € 326.000 plaatsgevonden. De voorziening voor verliesgevende grondexploitaties is met circa € 394.000 verlaagd.
- Omtrent de prestatielevering van de Wmo en Jeugd ZIN en pgb hebben wij enkele onzekerheden geconstateerd. Deze onzekerheden zijn zowel afzonderlijk als in totaal kleiner dan de rapporteringstolerantie.

BELANGRIJKSTE BEVINDINGEN

- De begrotingsoverschrijding op het programma 'Woon- & Leefklimaat' wordt gecompenseerd door direct gerelateerde baten en telt dan ook niet mee in het accountantsoordeel. Ook de overschrijdingen van de investeringskredieten tellen niet mee in het accountants-oordeel. De kredietoverschrijdingen zijn in totaal kleiner dan de rapporteringstolerantie.
- Inzake de naleving van de Europese aanbestedings-richtlijnen hebben wij één rechtmatigheidsfout van circa € 81.000 geconstateerd. Dit betreft de uitgaven in 2021 voor de oud papierinzameling.
- Verkoopdeal funbeach: de grondtransacties hebben plaatsgevonden binnen de kaders van het raadsbesluit.
- Omgevingswet: er zijn geen bijzonderheden te melden omtrent de implementatie van de omgevingswet tot op heden binnen de gemeente voor wat betreft de onderdelen budget, risico's en beheersmaatregelen.

RATIO WEERSTANDSVERMOGEN

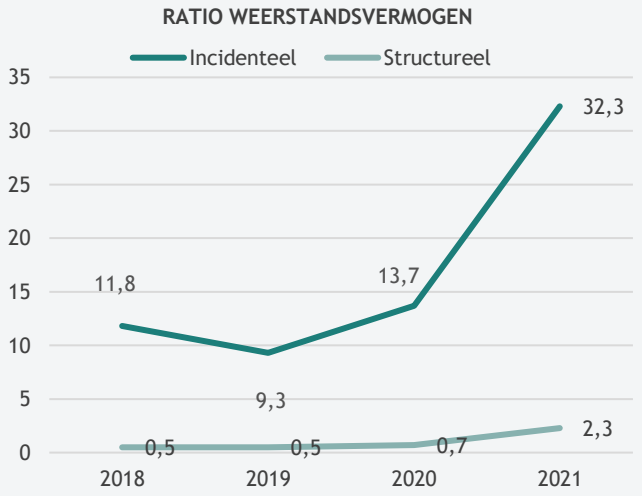

2. Uitkomsten jaarrekeningcontrole

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole
2.2 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig
2.3 Aandachtspunten voor 2022
2.4 Speerpunten in 2021
2.5 Duurzaamheid

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (1/2)

COVID-19-impact op boekjaar 2021

Zie hiervoor onze managementletter en de BADO-notitie

Inleiding: COVID-19 en de jaarrekening 2022

Tijdens de controle hebben wij aandacht besteed aan de impact van de coronapandemie. Hieromtrent hebben wij overleg gevoerd met het management. De coronacrisis heeft beperkte gevolgen voor de operationele activiteiten van de gemeente. Daarbij zijn de financiële gevolgen van de crisis beperkt. In de jaarrekening en de tussentijdse rapportages is door de organisatie gerapporteerd over deze impact voor de gemeente. Ook voor 2022 zal dit naar verwachting nog het geval zijn.

Eind februari 2021 is de BADO-notitie met betrekking tot de 'COVID-19-effecten en -risico's voor decentrale overheden' uitgekomen. In deze notitie is een groot aantal aandachtspunten beschreven voor het opstellen en controleren van de jaarrekening 2020. Deze notitie is ook van toepassing voor de jaarrekening 2021. Wij verwijzen voor deze aandachtspunten, de impact op getrouwheid en rechtmatigheid, de controleaanpak en de specifieke attentiepunten ten aanzien van de posten in de jaarrekening naar deze notitie (zie: notitie-effecten-en-risicos-corona-voor-jaarrekening-2020-decentrale-overheden.pdf (nba.nl)).

In deze paragraaf informeren wij u over het proces van onze controle in relatie tot COVID-19 en onze specifieke bevindingen die impact hebben op onze controle, de verslaggeving en/of onze controleverklaring. Voor een analyse van het resultaat verwijzen wij naar de programmaverantwoording in het jaarverslag, de toelichting op het overzicht van baten en lasten per programma in de jaarrekening en naar paragraaf 3.1 van dit verslag.

Het proces van de totstandkoming en controle van de jaarrekening is goed verlopen

De totstandkoming van de jaarrekening en het proces van de controle i.r.t. COVID-19

Zoals aangegeven in onze aanbiedingsbrief heeft zowel het samenstellen van de jaarrekening als onze controle wederom gedeeltelijk digitaal en op afstand plaatsgevonden. Naar aanleiding van dit proces hebben wij de volgende opmerkingen:

- Ook al zijn we het digitale werken al meer dan twee jaar gewend, het blijft bijzonder mooi om te constateren dat het mogelijk is geweest de jaarrekening tijdig op te stellen en te controleren. De samenwerking was, ondanks alle COVID-19-maatregelen, plezierig en constructief.
- Het proces heeft geen vertraging opgelopen.

Vanzelfsprekend zijn wij graag bereid dit proces met u te evalueren.

De gevolgen van COVID-19 zijn nader toegelicht in zowel het jaarverslag als in de jaarrekening

Impact op verslaggeving

Het BBV kent zoals bekend een aantal verplicht voorgeschreven paragrafen. Het staat de gemeente vrij om naast de verplichte paragrafen zelf paragrafen aan de begroting of jaarstukken toe te voegen. COVID-19 is een gebeurtenis die niet slechts aan één programma of taakveld is toe te rekenen. Het heeft betrekking op de gehele gemeente en heeft betrekking op veel programma's en taakvelden.
U heeft ervoor gekozen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' en de coronaparagraaf toe te lichten welke gevolgen COVID-19 op het realiseren van de doelstellingen van uw gemeente heeft (gehad) en welke maatregelen, activiteiten en werkzaamheden u heeft genomen. Voor een uitgebreide toelichting verwijzen wij u graag naar de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheersing' en de coronaparagraaf.

2.1 Corona en impact op de jaarrekeningcontrole (2/2)

Tozo-regeling

De Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers (Tozo) is een van de steunmaatregelen van het kabinet om zelfstandige ondernemers te ondersteunen tijdens de coronacrisis en voorziet in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen op te vangen. De regeling kent verschillende tranches met verschillende rechtmatigheidsvereisten:

- Tozo 1: aanvragen tussen 1 maart 2020 tot 1 juni 2020
- Tozo 2: aanvragen vanaf 1 juni 2020 tot 1 oktober 2020
- Tozo 3: aanvragen vanaf 1 oktober 2020 tot 1 april 2021
- Tozo 4: aanvragen vanaf 1 april 2021 tot 1 juli 2021
- Tozo 5: aanvragen vanaf 1 juli 2021 tot 1 oktober 2021

Uw gemeente heeft in het kader van de Tozo-regeling een voorschot van het Rijk ontvangen van bijna € 1.250.500. Via de SiSa-bijlage bij de jaarrekening legt u verantwoording af aan het Rijk. De bestedingen in het kader van de Tozo-regeling over 2021 bedragen € 699.000 voor levensonderhoud. Er zijn geen verstrekkingen in het kader van bedrijfskapitaal geweest. Gemeente Maasgouw heeft de bevoegdheid tot de uitvoering van de Participatiewet overgedragen aan het Servicecentrum MER. De Tozo-regeling is een AMvB die gebaseerd is op art. 78-f van de Participatiewet, waarmee ook de uitvoering van Tozo is overgedragen aan het Servicecentrum MER.

Gemeente Maasgouw rapporteert via de SiSa-bijlage over de uitvoering van de Tozo-regeling. Wij hebben de SiSa-bijlage gecontroleerd aan de hand van de aanwijzingen van het ministerie in de Nota Verwachtingen Accountantscontrole d.d. 31 januari 2022 en de nadere richtlijnen van de Sectorcommissie Decentrale Overheden van de NBA. Uit onze controle zijn geen fouten en onzekerheden gebleken.

M&O-beleid

Volledigheidshalve melden wij dat er geen specifiek M&O-beleid aanwezig is bij de gemeente Maasgouw zoals verwoord in bijlage 1 van de ‘Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa 2021’. De adviseur kwaliteit & beveiliging van de afdeling Sociaal Domein bij Servicecentrum MER heeft in 2021 wel een controleplan “Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) MER Sociaal Domein” opgesteld. Het controleplan beschrijft de (additionele) controlewerkzaamheden c.q. aandachtspunten die worden toegepast op alle Tozo-aanvragen levensonderhoud alsook bedrijfskredieten in het kader van het misbruik en oneigenlijk gebruik van de Tozo-regeling. Dit geldt tevens voor de uitgevoerde steekproefcontroles achteraf, waaronder de controle van de IB-signalen vanuit het Inlichtingenbureau. In de opzet van het Tozo-proces zijn voldoende maatregelen opgenomen om het M&O-risico te mitigeren. Daarnaast ontbreekt in uw organisatie een zichtbare opvolging en volledige afwikkeling van de IB-signalen in het kader van de Tozo-regeling. Dit betekent dat wij niet hebben kunnen vaststellen dat uw gemeente voldoende maatregelen heeft genomen om het M&O risico te mitigeren. Bij de komende interim-controle zullen we wederom de follow-up bekijken.

2.2 De jaarrekening is getrouw en rechtmatig

De jaarrekening 2021 is getrouw

Getrouwheid

Wij hebben bij de jaarrekening 2021 van de gemeente Maasgouw een goedkeurende controleverklaring afgegeven met betrekking tot de getrouwheid. Een goedkeurende verklaring met betrekking tot getrouwheid betekent dat de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de grootte en samenstelling van zowel de baten en lasten over 2021 als van de activa en passiva per 31 december 2021 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV). Wij hebben enkele controleverschillen geconstateerd die door de organisatie zijn gecorrigeerd. Naast de geconstateerde en verwerkte controleverschillen, zijn tijdens onze controle tevens resterende controleverschillen geconstateerd ten aanzien van de getrouwheid. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. De resterende niet-verwerkte controleverschillen zijn kleiner dan de rapporteringstolerantie en naar onze mening ook om kwalitatieve redenen niet relevant.

Wij concluderen dat de resterende niet-verwerkte controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de getrouwheid.

De baten en lasten als ook de balansmutaties in de jaarrekening 2021 zijn in overeenstemming met relevante wet- en regelgeving tot stand gekomen

Rechtmatigheid

Naast de gecorrigeerde en ongecorrigeerde controleverschillen in het kader van de getrouwheid van de jaarrekening zijn ten aanzien van het aspect rechtmatigheid eveneens ongecorrigeerde controleverschillen geconstateerd. Deze controleverschillen zijn kleiner dan de rapporteringstolerantie (gelijk aan de goedkeuringstolerantie) en naar onze mening ook om kwalitatieve redenen niet relevant.

Wij concluderen dat de ongecorrigeerde controleverschillen zowel individueel als gezamenlijk niet materieel zijn voor de jaarrekening als geheel en hebben derhalve een goedkeurende verklaring verstrekt met betrekking tot de rechtmatigheid.

2.3 Aandachtspunten voor 2022

College in overleg met raad

Frauderisicoanalyse

Oekraïne

Inleiding

Naar aanleiding van onze controle van de jaarrekening 2021 hebben wij een aantal bevindingen en aanbevelingen over het afgelopen boekjaar weergegeven. Daarnaast willen wij, vanuit onze natuurlijke adviesfunctie, de volgende aandachtspunten voor het komende jaar benoemen.

1. Rechtmatigheidsverantwoording

Naar verwachting gaat de rechtmatigheidsverantwoording per 1 januari 2023 van kracht. Wij adviseren het college en de raad tijdig met elkaar in gesprek te gaan c.q. in gesprek te blijven over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Vanzelfsprekend denken wij graag met u mee over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Frauderisicobeheersing

Als bestuur bent u primair verantwoordelijk voor het voorkomen en tijdig detecteren van fraude. De controlerend accountant heeft de verantwoordelijkheid om fraude te detecteren die van materieel belang is voor de financiële overzichten die de accountant controleert, zoals de jaarrekening. Daarom is een open relatie tussen het bestuur, het toezichthoudend orgaan en de accountant belangrijk. Als bestuur dient u te zorgen voor een adequaat systeem van inschatting van fraude- en corruptierisico's, en ook interne beheersingsmaatregelen die deze risico's mitigeren. Wij adviseren om periodiek de effectieve werking van deze beheersingsmaatregelen vast te stellen en te evalueren. Een frauderisicoanalyse aan de hand van de fraudedriehoek kan hierbij helpen. De organisatie heeft de frauderisicoanalyse niet recent geactualiseerd. De huidige frauderisicoanalyse dateert van maart 2017. De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie, de NBA, stelt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen, zoals de gemeenteraad, bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude, kunnen de gelegenheden die tot fraude leiden, afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. De best practices van de NBA zijn erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten. In onze managementletter hebben wij reeds aandacht gevraagd voor dit onderwerp. Denk bijvoorbeeld aan jaarlijks één of meerdere onderkende frauderisico's (en indien van toepassing de interne beheersingsmaatregelen die zijn genomen om deze frauderisico's te mitigeren) nader te laten onderzoeken door de interne controleafdeling, een accountant of een gespecialiseerde (fraude)onderzoeker.

3. Oekraïne

Het conflict in Oekraïne heeft ook gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Dat kan gaan om opvang van vluchtelingen door gemeenten en particulieren, ondersteuning van Oekraïners en Russen die momenteel in Nederland verblijven, risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven. In de bijlage geven wij diverse aandachtspunten mee.

2.4 Speerpunten in 2021

Speerpunten bij de jaarrekeningcontrole

Inleiding

Wij vinden het van groot belang onze controle af te stemmen op de specifieke situatie en ontwikkelingen van gemeente Maasgouw en de wensen van de raad als onze opdrachtgever. In overleg met de auditcommissie zijn daarom twee aandachtspunten vanuit de raad voor de controle van de jaarrekening 2021 geformuleerd. Deze aandachtspunten hebben wij betrokken bij de uitvoering van onze werkzaamheden. Hieronder rapporteren wij over onze observaties.

Opvolging speerpunt 2021	Onze observatie
Omgevingswet Hoe verloopt de implementatie van de omgevingswet tot op heden binnen de gemeente voor wat betreft de onderdelen budget, risico's en beheersmaatregelen?	*Budget* Middels de 1e programmarapportage 2017, begroting 2020 en 1e programma-rapportage 2020 heeft de raad budget voor de implementatie van de nieuwe Omgevingswet en het opstellen van een Omgevingsvisie beschikbaar gesteld. Uit het overzicht van de programmamanager blijkt dat er nog € 154.000 beschikbaar is voor de werkzaamheden ter afronding van de implementatie. *Risico's* De organisatie verwacht binnenkort meer inzicht te krijgen in de financiële impact van de Wet kwaliteitsborging bouwen op de legesinkomsten en de mogelijkheden om het inkomstenverlies te kunnen compenseren. Er wordt geen grote personele impact verwacht. De Omgevingsdienst van Servicecentrum MER werkt met een flexibele schil die kan worden aangepast op een wijziging in de personeelsbehoefte. In regionaal verband wordt tevens gewerkt aan een goed functionerende aansluiting van de VTH-applicatie op het Digitaal Stelsel Omgevingswet. *Beheersing* Voor de beheersing van het implementatieproces zijn enkele overleggremia ingesteld, zowel op gemeentelijk niveau als in MER-verband. Tevens wordt binnenkort in MER-verband een plan op weg naar de nieuwe inwerkingtredingsdatum opgeleverd. Hierin wordt terug gekeken op wat is gerealiseerd en vooruit gekeken naar wat nog de aandacht verdient. De nieuwe gemeenteraad wordt betrokken bij de verdere invoering en de weg naar het gemeentebrede Omgevingsplan.
Verkoopdeal Fun Beach Beoordeel of de transacties in 2021 voor wat betreft de verkoopdeal Fun Beach binnen de kaders van het raadsbesluit d.d. 13 juli 2021 hebben plaatsgevonden (getrouwheid, rechtmatigheid)?	Eind 2021 zijn de benodigde percelen voor de realisatie van de parkeerplaats bij Fun Beach aangekocht. De notariële akte van levering is op 17 december 2021 gepasseerd. Voorafgaand aan het raadsbesluit over welke parkeer-variant zal worden gerealiseerd, hebben de verkooponderhandelingen reeds plaatsgevonden omdat de grondaankopen bij alle varianten een significante kostenpost waren. De koopsom die uit de verkooponderhandelingen naar voren is gekomen, is als kostenpost in het raadsvoorstel opgenomen. Nadat de raad de keuze voor de parkeervariant had gemaakt, zijn de gronden aangekocht op basis van de vastgelegde afspraken. Hiermee hebben de grondtransacties plaatsgevonden binnen de kaders van het raadsbesluit.

2.5 Duurzaamheid (1/2)

Gemeenten hebben een belangrijke rol in de keten als het gaat om duurzaamheid

Duurzaamheid is al onderdeel van uw beleid

Strategie vormgeven

Onze visie op uw rol in verduurzaming

In 2015 zijn de duurzame ontwikkelingsdoelen (sustainable development goals) van de Verenigde Naties door alle lidstaten van de VN aangenomen. Deze doelen vormen de wereldwijde agenda voor duurzaamheid tot 2030. Zoals ook in meerdere publicaties van de VNG is verwoord, is ieders inzet hierbij nodig en die van gemeenten onmisbaar. In het bijzonder attenderen wij u op de publicatie van de VNG met als titel ‘De global goals in het gemeentelijk beleid – een handreiking voor de Nederlandse gemeenten’. Een publicatie waarin concreet per doel wordt ingegaan op uw mogelijke rol hierin.

Mede doordat in 2015 de doelstellingen voor 2030 zijn aangenomen is het onderwerp ‘duurzaamheid’ niet meer weg te denken van bestuurstafels in zowel de publieke als de private sector. Het hoeft weinig betoog dat voor overheden een regierol is weggelegd als het gaat om het uitvoering geven aan ambities, het stimuleren van gedragsverandering in de maatschappij en het financieel steunen van burgers en bedrijven. Als gemeente bent u de verbinding tussen vele partijen binnen en buiten uw gemeente, onder andere ten aanzien van zorg, sociale vangnetten, huisvesting, afvalbeheersing, de waterketen, enz.

In het kader van het Klimaatakkoord heeft u al het nodige uitgewerkt ten aanzien van klimaatadaptie (doel 13) en de warmtetransitievisie (doel 7). Ook de Regionale Energiestrategieën (RES’en) zijn hieruit gevolgd. Aan een aantal van de andere doelen kunnen tevens lokale initiatieven worden gekoppeld. Het ontbreekt bij veel gemeenten echter aan een integrale strategie op het gebied van duurzaamheid in de breedte. Die integrale strategie is noodzakelijk om de juiste afwegingen te maken zodat u een inhoudelijke bijdrage levert aan de duurzaamheidsagenda 2030, maar deze ook kunt vertalen naar financiële impact. Gezien de enorme opgaven die er liggen is uw gemeente een wat ons betreft onmisbare schakel in deze keten.

Hoe komt u tot uw strategie?

Wij zien duurzaamheid in de breedte als een belangrijk aandachtspunt voor gemeenten. Wij noemen een aantal vragen die kunnen helpen bij het invullen van uw regierol:

- Wat is uw ambitie ten aanzien van duurzaamheid binnen de gemeente of regio?
- Hoe ver bent u met uw dialoog met betrokkenen (stakeholder dialoog) om de belangrijkste thema’s voor uw duurzaamheidsstrategie te onderkennen?
- In hoeverre heeft u duurzaamheid tot speerpunt in uw collegeprogramma opgenomen?
- Hoe concreet en meetbaar zijn de doelstellingen die u zich gesteld heeft?
- Kent u de meerjarige impact van uw ambities op uw begroting?

Zomaar een aantal wezenlijke basisvragen die noodzakelijkerwijze beantwoord moeten worden om op een gestructureerde en gedegen wijze invulling te kunnen geven aan uw rol. Dit vraagt ook een programmatische aanpak in de organisatie, zowel op inhoud als op aansturing. Een ambitie moet immers vertaald worden naar concrete doelen en kpi’s en de uitvoering moet tenslotte ook gemonitord, bijgestuurd en gerapporteerd worden. Een betrouwbare totstandkoming van deze informatie is daarbij een belangrijke randvoorwaarde, zeker als bij dergelijke informatie mogelijk op termijn ook een controleverklaring verstrekt moet worden zoals in het bedrijfsleven het geval wordt (CSRD).

2.5 Duurzaamheid (2/2)

Hoe nu verder?

Dit voorjaar zijn de gemeenteraadsverkiezingen geweest. U heeft de taak een nieuw college te vormen met een nieuw 4-jarig collegeprogramma. Wij raden sterk aan hierin expliciet ruimte te scheppen voor het thema duurzaamheid als ‘rode draad’ in het collegeprogramma en daarin breder te kijken dan alleen naar klimaat, wat wij nog veel zien gebeuren. Om u te helpen in dat traject, hebben wij onderstaande routekaart ontwikkeld. Hierin zijn achtereenvolgens alle te zetten stappen in dit kader opgenomen. Daarbij is ook aandacht voor de inbedding in de organisatie.

Goede voorbeelden van gemeenten die duurzaamheid al expliciet als thema hebben omarmd zijn Nijmegen en Utrecht. Deze gemeenten geven transparant en concreet, elk op eigen wijze, inzicht in de doelstellingen en de realisatie hiervan.

Wij gaan graag met u het gesprek aan om u waar nodig te kunnen ondersteunen in dit proces van het bepalen van ambities en strategie, de vertaling naar de organisatie en de monitoring en rapportage hiervan.

3. Resultaat & financiële positie

3.1 Resultaat 2021
3.2 Uw financiële positie vergeleken
3.3 Ons beeld van uw financiële positie

3.1 Resultaat 2021

Resultaat 2021 ten opzichte van de gewijzigde begroting

Het resultaat van uw gemeente over het jaar 2021 bedraagt € 4 miljoen. In het onderstaande overzicht is het resultaat in het kort weergegeven:

OVERZICHT VAN BATEN EN LASTEN (x 1.000)	2021	BEGROTING NA WIJZIGINGEN	VERSCHIL
Saldo van baten en lasten	1.283	- 4.990	6.273
Onttrekkingen aan reserves	4.336	7.490	- 3.154
Stortingen in reserves	- 1.585	- 2.500	915
Resultaat	**4.035**	**0**	**4.035**

Belangrijkste afwijkingen in het resultaat 2021

Deze voordelen zijn op diverse programma's gerealiseerd. Voor een nader gedetailleerd inzicht van de gerealiseerde afwijkingen ten opzichte van de begroting na wijzigingen en de verklarende toelichting hierop verwijzen wij u voorts naar de toelichtingen per programma zoals opgenomen als onderdeel van de programmaverantwoording van het jaarverslag.

3.2 Uw financiële positie vergeleken

STRUCTURELE EXPLOITATIERUIMTE

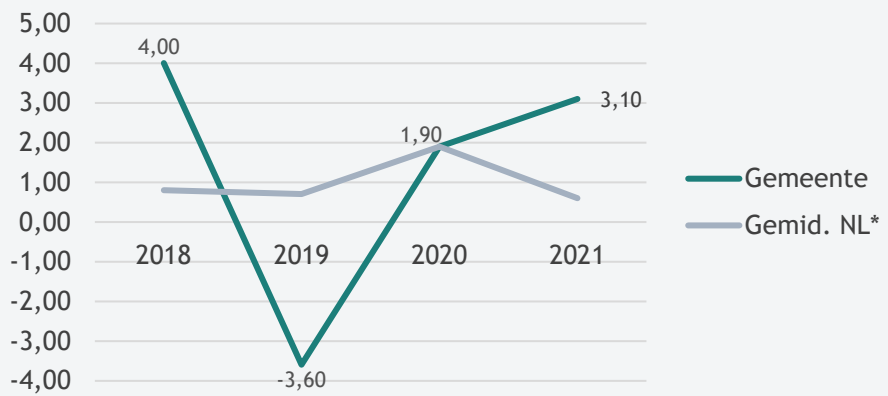

SOLVABILITEITSRATIO

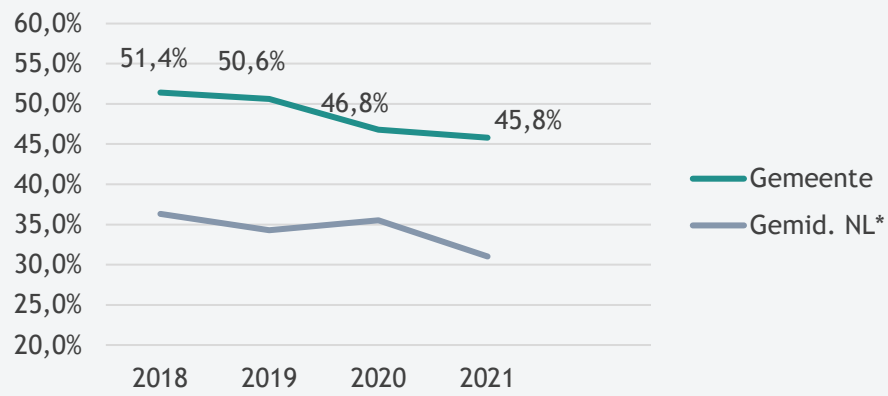

NETTO-SCHULDQUOTE

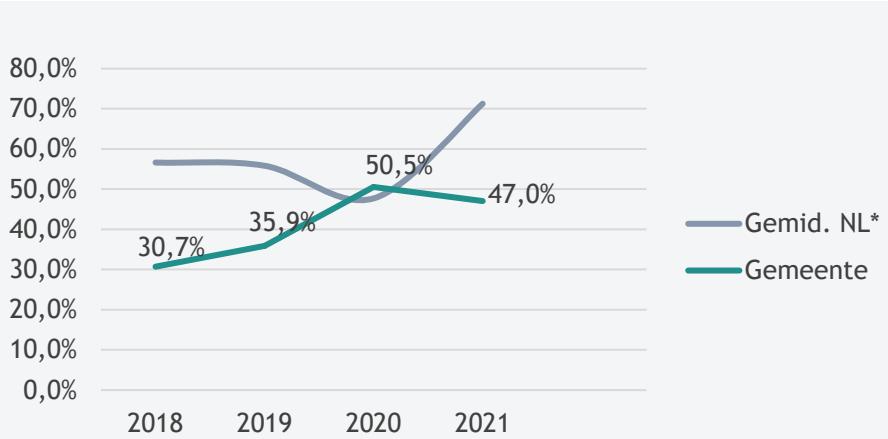

RATIO GRONDEXPLOITATIE

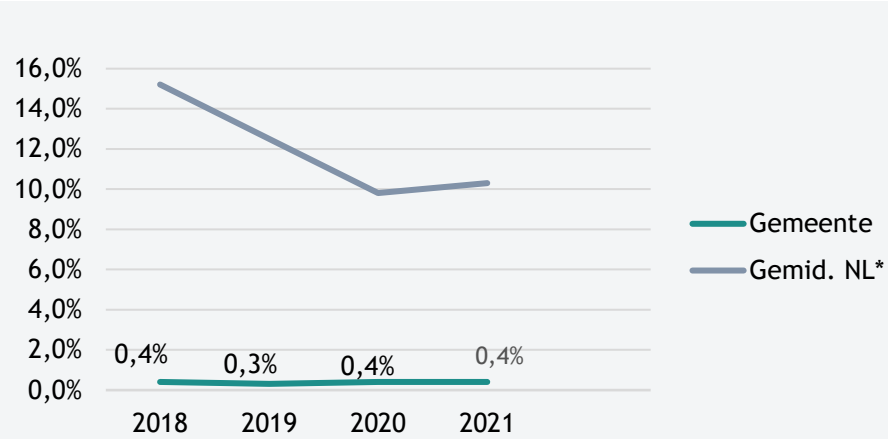

** De bron voor de gemiddelden NL betreft het gemiddelde voor gemeenten in de categorie 20.000 - 50.000 inwoners. Data gebaseerd op Databank Financiën Gemeenten (DFG) - Financiële kengetallen - 20 000 tot 50 000 inwoners (findo.nl)*

3.3 Ons beeld van uw financiële positie (1/2)

Kengetallen moeten in relatie tot elkaar worden bezien

Signaleringswaarden GTK 2020 als referentiewaarden

Uw weerstands-vermogen is >2,0 derhalve uitstekend

Onze rol in relatie tot het weerstandsvermogen en financiële kengetallen

De analyse van het weerstandsvermogen en de financiële kengetallen is een onderdeel van het jaarverslag en de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing. Vanuit onze controlerende rol dienen wij vast te stellen of het jaarverslag (en dus de paragraaf) niet strijdig is met de jaarrekening en geen materiële onjuistheden bevat. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien. Uit de combinatie van de kengetallen kan een beeld worden gemaakt van de financiële positie van de gemeente. Daarbij kan ook inzichtelijk worden gemaakt wat de oorzaak is van een sterke of zwakke financiële positie. De financiële kengetallen geven, met de inherente beperkingen hierbij, inzicht in (de ontwikkeling van) uw financiële positie, mede in relatie tot de landelijke benchmark.

Signaleringswaarden volgens het Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader 2020 (GTK 2020)

Vanuit hun taak als financieel toezichthouder hebben de twaalf provincies een gemeenschappelijk financieel toezichtkader opgesteld dat vanaf begrotingsjaar 2021 geldt. In het GTK 2020 zijn signaleringswaarden opgenomen voor de financiële kengetallen zoals opgenomen in het jaarverslag van de gemeente. Wij hebben deze signaleringswaarden als referentie gebruikt bij ons beeld van uw financiële positie.

Weerstandsvermogen

In de paragraaf weerstandsvermogen heeft het college een overzicht opgenomen van de weerstandscapaciteit en zijn de relevante risico's benoemd. De gemeente heeft op basis van interne berekeningen het totale bedrag aan risico's waaraan de organisatie is blootgesteld bepaald op circa € 1,3 miljoen (2020: circa € 1,6 miljoen). De beschikbare weerstandscapaciteit van uw gemeente bedraagt € 3 miljoen (2020: € 1,12 miljoen). De structurele ratio weerstandsvermogen is ultimo 2021 2,3 en is gestegen ten opzichte van 2020. De incidentele ratio weerstandsvermogen is 32,3. Het weerstandsvermogen van de gemeente Maasgouw is volgens het GTK 2020 uitstekend te noemen.

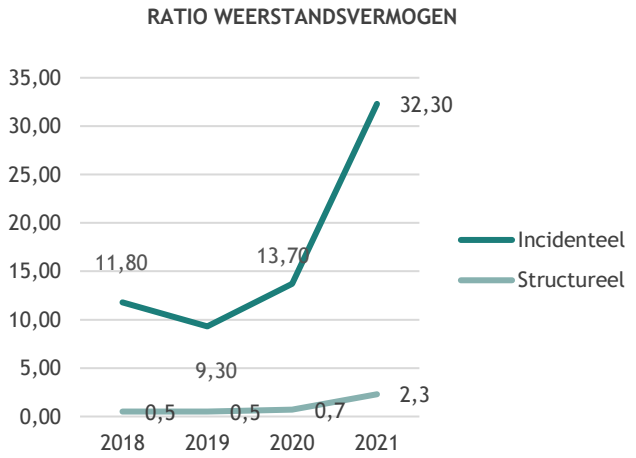

3.3 Ons beeld van uw financiële positie (2/2)

Solvabiliteitsratio blijft neutraal

Netto-schuldquote blijft minst risicovol

Grondexploitatieratio blijft in de categorie minst risicovol

Structurele exploitatieruimte blijft in de categorie minst risicovol

Belastingcapaciteit blijft neutraal blijft in de categorie minst risicovol

Solvabiliteit

De solvabiliteit bedraagt ultimo 2021 45,8% (2020: 46,8%). Voor de solvabiliteit geldt dat hoe hoger dit percentage is, hoe beter de gemeente in staat is om haar verplichtingen op lange termijn te voldoen. De solvabiliteitsratio ligt tussen de 20% - 50% grens en valt volgens de GTK 2020 in de categorie ‘neutraal’.

Netto-schuldquote

De netto-schuldquote bedraagt 47% (2020: 50,5%). De netto-schuldquote geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie en de hoogte van de investeringen uit het nabije verleden. Zowel de solvabiliteit als de netto-schuldquote laten een positieve ontwikkeling zien ten opzichte van vergelijkbare gemeenten in de inwonersklasse 20.500 – 50.000 (grijze lijn op voorgaande pagina).

Ratio grondexploitatie

Voor de ratio grondexploitatie geldt dat hoe lager deze is, hoe beter. De ratio grondexploitatie van de gemeente is 0,4% (2020: 0,4%). De ratio grondexploitatie ligt lager dan 20% en valt volgens de GTK 2020 in de categorie ‘minst risicovol’.

Structurele exploitatieruimte

Inzicht in de structurele exploitatieruimte helpt mee om te beoordelen welke ruimte een gemeente heeft om de eigen lasten te dragen. Of welke stijging van de baten of daling van de lasten daarvoor nodig is. Deze ratio is 3,1% (2020: 1,9%). Dit betekent dat de financiële ruimte van de gemeente groter is geworden. Op basis van het kengetal blijkt tevens dat er beperkte ruimte is om tekorten of extra lasten binnen de huidige meerjarenbegroting op te vangen.

Belastingcapaciteit

De belastingcapaciteit is in 2021 90,6% (2020: 90,7%) en ligt in lijn met voorgaand jaar en de meerjarige trend. De ratio belastingcapaciteit ligt < 95% en valt volgens de GTK 2020 in de categorie ‘minst risicovol’.

4. Belangrijkste bevindingen

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording
4.2 Sociaal domein
4.3 Ontwikkeling grondexploitaties
4.4 BBV, WNT en SiSa
4.5 Begrotingsrechtmatigheid

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (1/2)

Zie onze managementletter 2021 voor aandachtspunten in de interne beheersing

Fout ad € 81.000 inzake naleving van Europese aanbestedings-richtlijnen

Graag maken wij concrete afspraken over uw ambities

Interne beheersing en onze aanpak voor 2022

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij een interim-controle uitgevoerd. De bevindingen naar aanleiding van deze controle hebben wij opgenomen in onze managementletter d.d. 9 februari 2022. Samenvattend hebben wij geconstateerd dat er bij uw gemeente, net als bij veel andere gemeenten, nog aandachtspunten resteren. Dit betekent niet dat uw gemeente niet in control is, maar wel dat het in control zijn voor ons niet toetsbaar blijkt uit controlesporen in de processen en systemen. Derhalve konden wij het afgelopen jaar voor onze controle (nog) niet steunen op uw interne beheersing en hebben wij de jaarrekening voornamelijk achteraf en gegevensgericht gecontroleerd (middels deelwaarnemingen, cijferbeoordelingen, steekproeven etc.).

Naleving Europese aanbestedingsregels

Uit de controle blijkt dat de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen ieder de jaar de nodige aandacht, capaciteit en kennis vergt van de organisatie. Ten aanzien van de naleving van de Europese aanbestedingsrichtlijnen hebben wij één rechtmatigheidsfout van circa € 81.000 geconstateerd. Dit betreft de niet-Europese aanbesteding van de oud papierinzameling. Medio 2020 is de overeenkomst met het inzamelbedrijf verlengd tot met 31 december 2021 in afwachting van de besluitvorming over de toekomstige papierinzameling.

Fraude

De komende jaren zal er vanuit de accountantscontrole nog nadrukkelijker aandacht worden gegeven aan fraudepreventie. Onze beroepsorganisatie, de NBA, heeft in 2022 een notitie uitgebracht '[Frauderisicobeheersing aanbevelingen voor bestuurders en toezichthouders]'. In deze notitie komt nadrukkelijk de rol van bestuurders en toezichthoudende organen, zoals de gemeenteraad, bij het voorkomen en detecteren van fraude aan de orde. Door de nadruk te leggen op het voorkomen van fraude, kunnen de gelegenheden die tot fraude leiden, afnemen. Dit vraagt om actief toezicht op risico's en beheersmaatregelen ter voorkoming van fraude. Ook de accountant heeft hierin een belangrijke rol. De landelijke pilots waar in de controleverklaring 2020 van de accountant uitgebreider wordt gerapporteerd over het thema fraude (o.a. gemeente Breda) hebben bijgedragen aan de best practices. De best practices van de NBA zijn erop gericht het fraudebewustzijn en de frauderisicobeheersing te vergroten. In onze managementletter hebben wij reeds aandacht gevraagd voor dit onderwerp.

Graag blijven wij op de hoogte van de acties c.q. stappen die u onderneemt ten aanzien van het vergroten van de actieve rol van de gemeenteraad/auditcommissie ten aanzien van frauderisicobeheersing. Bijvoorbeeld door jaarlijks één of meerdere onderkende frauderisico's (en indien van toepassing de interne beheersingsmaatregelen die zijn genomen om deze frauderisico's te mitigeren) nader te laten onderzoeken door de interne controleafdeling, een accountant of een gespecialiseerde (fraude)onderzoeker.

4.1 Interne beheersing en rechtmatigheidsverantwoording (2/2)

Invoering rechtmatigheids-verantwoording 2023

Update Invoering rechtmatigheidsverantwoording door het college met ingang van 2023

In onze eerdere rapportages zijn wij uitgebreid ingegaan op de ontwikkeling van de rechtmatigheidscontrole door de externe accountant naar de rechtmatigheidsverantwoording door het college. De commissie BBV heeft in december 2020 de concept notitie rechtmatigheidsverantwoording met de nadere spelregels voor de rechtmatigheidsverantwoording ter consultatie openbaar gemaakt en heeft augustus 2021 de kadernota rechtmatigheid 2022 gepubliceerd. In 2022 vindt de wetsbehandeling in de Tweede Kamer plaats. Daarna volgen nog de nodige aanpassingen van wetgeving en notities vanuit onder ander het NBA. De verwachting is dat de rechtmatigheidsverantwoording per boekjaar 2023 wordt ingevoerd.

De invoering van de rechtmatigheidsverantwoording heeft gevolgen voor de (interne) beheersing van de organisatie en ook de rol van de accountant verandert hierdoor. Wij verwachten dat dit voor de meeste gemeenten een uitdaging is, maar naar onze mening ook een kans voor uw organisatie en interne beheersing. De wetswijziging is niet alleen een technische verandering, maar ook een cultuurverandering die effect heeft op de bedrijfsvoering van de organisatie.

Vanzelfsprekend denken wij graag met u mee over de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording.

4.2 Sociaal domein

Lasten sociaal domein 2021 bedragen circa € 9,4 miljoen

Sociaal domein in de jaarrekening

De lasten van de gemeente met betrekking tot het sociaal domein bedragen over 2021 circa € 9,4 miljoen. In hoofdlijnen zijn deze lasten als volgt opgebouwd:

ONDERDEEL	2021	2020
Wmo ZIN	€ 4,2 miljoen	€ 4,2 miljoen
Jeugdzorg ZIN	€ 4,9 miljoen	€ 4,7 miljoen
Pgb	€ 0,3 miljoen	€ 0,4 miljoen
Totaal	**€ 9,4 miljoen**	**€ 9,3 miljoen**

Prestatielevering zorg in natura (ZIN) en pgb

Onzekerheid prestatie-levering Wmo ZIN kleiner dan rapporteringstolerantie

De productieomvang van Wmo ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2021 circa € 3,4 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Wmo ZIN vindt plaats vanuit gemeente Maasgouw. U heeft hierdoor een goed inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Met betrekking tot de lasten Wmo ZIN huishoudelijke verzorging en begeleiding vraagt u per zorginstelling om een controleverklaring (omzet hoger dan € 50.000) bij de productieverantwoording op basis van het landelijk protocol. Van een aantal zorginstellingen is geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van beschikkingen tot en met betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren, de uitkomsten van de in 2021 ontvangen controleverklaringen en de ontvangen bestuursverklaringen is de resterende onzekerheid kleiner dan de rapporteringstolerantie.

Onzekerheid prestatie-levering Jeugdzorg ZIN kleiner dan rapporteringstolerantie

De productieomvang van Jeugdzorg ZIN bij zorginstellingen bedraagt in 2021 circa € 3,8 miljoen. De toekenning van voorzieningen in het kader van Jeugdzorg ZIN vindt plaats vanuit het Centrum voor Jeugd en Gezin en gecertificeerde instellingen. U heeft hierdoor een beperkt inzicht in de cliënten en de gemaakte afspraken. Ten aanzien van de jeugdzorg heeft u via gemeente Roermond de zorg ingekocht en zorginstellingen gecontracteerd. Met betrekking tot de lasten van jeugdzorg ontvangt u van de zorginstellingen productieverantwoordingen die zijn voorzien van een controleverklaring (omzet hoger dan € 50.000) op basis van het landelijk protocol. Van een aantal instellingen is geen controleverklaring ontvangen, waarmee kan worden onderbouwd dat voor de gefactureerde zorg ook daadwerkelijk prestaties zijn verricht. Hierdoor is sprake van een onzekerheid ten aanzien van de prestatielevering, zowel omtrent de getrouwheid als rechtmatigheid van deze lasten. Uitgaande van de interne beheersing op het proces van de beschikkingen tot en met de betalingen bij uw gemeente, de ervaringen uit voorgaande jaren en de uitkomsten van de in 2021 ontvangen controleverklaringen is de resterende onzekerheid kleiner dan de rapporteringstolerantie.

Onzekerheid prestatie-levering pgb kleiner dan rapporterings-tolerantie

De SVB toetst niet op de levering van de zorg. Hierdoor is er sprake van een onzekerheid. Door intern ingerichte processen, zoals het toekenningsproces en de controles op betalingen, verkrijgt de gemeente zekerheid waardoor deze onzekerheid deels teniet wordt gedaan. Tevens verkrijgt de gemeente zekerheid vanwege de ontvangsten van het CAK. Op basis van het zekerheidspercentage dat gemeente Maasgouw hierdoor verkrijgt, zijn de onzekerheden voor pgb kleiner dan de rapporteringstolerantie.

4.3 Ontwikkeling grondexploitaties

Redelijkheid belangrijkste schattingselementen vastgesteld

Actualisatie en bijstelling grondexploitaties

Door de invloed van de parameters (zoals kostenstijgingen, fasering, druk op verkoopprijzen, rente-effecten) die bepalend zijn voor de in de toekomst te realiseren opbrengsten betreft dit een aandachtspunt in onze controle.

De risico's voor de grondexploitaties zijn in essentie terug te brengen tot drie P's:

- **Planning**: is de tijdsplanning van de projecten afgestemd op de (on)mogelijkheden in de markt? Immers, de marktbehoefte bepaalt welke projecten op welk moment te realiseren zijn.
- **Programmering**: in de afgelopen jaren hebben economische ontwikkelingen geleid tot belangrijke wijzigingen in vooral de woningbehoefte. Is er een kritische analyse van de 'mix' van woningen (huur, koop, vrije kavel appartementen, etc.) in de projecten in relatie tot de huidige marktvraag in de gemeente?
- **Prijs**: is afgewogen welke prijzen kunnen worden gehandhaafd, rekening houdend met het risico dat gronden later of in het geheel niet worden afgenomen?

Deze drie P's zijn tijdens de jaarrekeningcontrole besproken met uw medewerkers. Tijdens deze gesprekken zijn de uitgangspunten gechallenged. De grondexploitaties zijn met deze uitgangspunten per 31 december 2021 geactualiseerd. Tevens is beoordeeld of het onderhanden werk in de jaarrekening op een juiste wijze is gewaardeerd.

Ultimo 2021 is er een voorziening voor verliesgevende grondexploitaties ad € 405.000 (2020: € 799.000).

Faciliterende grondexploitatie Op de Konie

In de 2e Programmarapportage 2021 is een voorziening van € 101.000 gevormd voor het verwachte negatieve resultaat op de faciliterende grondexploitatie 'Op de Konie'. Bij het opstellen van de jaarrekening 2021 zijn de kosten voor de speeltuin geactiveerd onder de materiële vaste activa en maken geen onderdeel meer uit van de grondexploitatie. Door deze overheveling sluit het herziene exploitatieplan met een verwacht nihil resultaat. Op grond hiervan is de eerder gevormde verliesvoorziening vrijgevallen in de jaarrekening 2021.

4.3 Ontwikkeling grondexploitaties

Geen tussentijdse winstneming in 2021

Winstneming

Het voorzichtigheidsbeginsel leidt ertoe dat realisatie van winst moet worden uitgesteld tot daarover voldoende zekerheid bestaat. Dit betekent echter niet dat pas winst moet worden genomen bij het afsluiten van het grondexploitatiecomplex. In de notitie Grondexploitatie is opgenomen dat voor winstneming de Percentage of Completion (POC) methode geldt: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd dient tussentijds naar rato van de voortgang van de grondexploitaties winst te worden genomen. Hiervoor moet het resultaat op de grondexploitatie wel op betrouwbare wijze kunnen worden ingeschat. Dit is mogelijk wanneer het waarschijnlijk is dat de economische voordelen die aan het project zijn verbonden naar de gemeente zullen toevloeien. Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

Voor de grondexploitaties van de gemeente heeft deze methode geresulteerd in een tussentijdse winstneming van € 326.000 over het jaar 2021.

Een uitsplitsing van de bouwgronden in exploitatie naar soort project is in nevenstaand schema weergegeven.

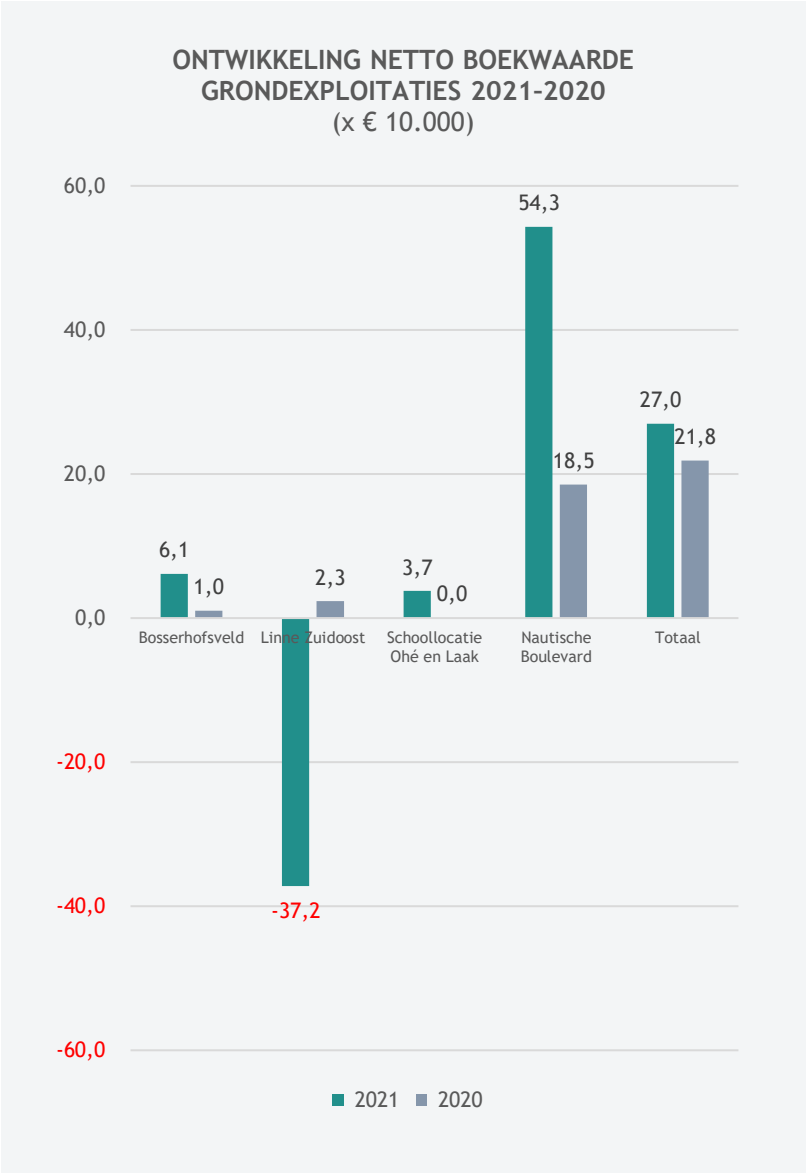

4.4 BBV, WNT en SiSa

BBV wordt nageleefd

WNT-verantwoording voldoet aan de vereisten

Geen bevindingen SiSa-bijlage

Bevindingen ten aanzien van naleving van de wettelijke verslaggevingsregels (BBV)

Wij hebben vastgesteld dat de gemeente de wettelijke verslagleggingsregels (BBV) heeft nageleefd. In de eerste twee kwartalen van 2021 is de kasgeldlimiet overschreden, die tot dusver met kasgeldleningen waren afgedekt. Mede vanwege de gunstige rentecondities in relatie tot de financieringsbehoefte is op 30 juni 2021 een langlopende geldlening bij de BNG afgesloten van € 10.000.000 (30 jaar aflossingsvrij tegen 0,75%).

Naleving van de (publicatieverplichtingen) WNT

De Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) is met ingang van 2013 van toepassing en vervangt tegelijkertijd de Wopt (Wet openbaarmaking uit publieke middelen gefinancierde topinkomens). Doelstelling van de wet is te verhinderen dat instellingen in de publieke en semipublieke sectoren rechtens in staat zijn bovenmatige bezoldigingen toe te kennen.

Voor gemeenten geldt dat de gemeentesecretaris en de griffier als topfunctionaris worden aangemerkt. De algemene bezoldiging voor een topfunctionaris mag voor 2021 niet meer bedragen dan € 209.000 per jaar. De externe accountant is belast met de controle op de naleving van de WNT door de instelling.

Overschrijding van de bezoldigingsnorm wordt aangemerkt als een onverschuldigde betaling, die door de topfunctionaris terugbetaald moet worden aan de instelling. Gebeurt dit niet, dan is BDO als accountant wettelijk verplicht om bij het ministerie melding te doen van deze onverschuldigde betaling. Wij hebben tevens een meldingsplicht indien u geen of onjuiste gegevens heeft gepubliceerd in de jaarrekening.

Wij hebben vastgesteld dat de bezoldigingen over 2021 van de gemeente niet strijdig zijn met de WNT en dat de jaarrekening 2021 van de gemeente voldoet aan de publicatieverplichtingen van de WNT.

SiSa-bijlage

Wij hebben de in de SiSa-bijlage van de jaarrekening genoemde specifieke uitkeringen gecontroleerd met inachtneming van de Nota verwachting accountantscontrole SiSa 2021. Op grond van ons onderzoek hebben wij bij uw specifieke uitkeringen geen fouten en/of onzekerheden geconstateerd die de voor SiSa geldende rapporteringstolerantie overschrijden. Zie tevens bijlage B.

Wij zien een landelijke trend dat de ministeries steeds vaker een specifieke uitkering kiezen voor het verstrekken van subsidies aan decentrale overheden. Het aantal SiSa-regelingen, ook voor uw gemeente, zijn daardoor exponentieel toegenomen. Dit geeft een hoge druk op de organisatie, de decentrale overheden en de accountantskantoren.

4.5 Begrotingsrechtmatigheid

Rechtmatigheid van lastenoverschrijdingen

Controle begrotingsrechtmatigheid

Naast de controle op de rechtmatige totstandkoming van de baten, lasten en balansmutaties in de jaarrekening 2021, hebben wij de begrotingsrechtmatigheid gecontroleerd. De toe te passen normen voor dit begrotingscriterium zijn gebaseerd op artikelen 189, 190 en 191 van de Gemeentewet en moeten door de raad nader worden ingevuld en geconcretiseerd. Dit gebeurt door middel van de begroting en via de verordening op het financieel beheer ex artikel 212 van de Gemeentewet. Het begrotingscriterium is verder verfijnd en uitgewerkt in de Kadernota Rechtmatigheid van de Commissie BBV. Belangrijk hierbij is dat het overschrijden van de begroting altijd onrechtmatig is, maar niet in alle gevallen hoeft te worden meegewogen in het accountantsoordeel. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid moet gekeken worden naar de lastenoverschrijdingen per programma. Zie hieronder voor een overzicht van de lastenoverschrijdingen per programma en de overschrijdingen van de investeringskredieten.

LASTENOVERSCHRIJDING PROGRAMMA	BEGROTINGSAFWIJKING	ONRECHTMATIG	
		TELT NIET MEE IN OORDEEL	TELT WEL MEE IN OORDEEL
Woon- & Leefklimaat (totaal € 2,6 miljoen)	Betreft overschrijding hoofdzakelijk als gevolg van de hogere lasten van de afvalinzameling en de hogere lasten van de bouwgrond-exploitatie. Deze overschrijdingen worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten.	✓	

Wij verwijzen voor een inhoudelijke, meer specifieke analyse van de begrotingsafwijkingen naar de analyse van de begrotingsafwijkingen, zoals opgenomen in de toelichting op het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening 2021 (hoofdstuk 6.2.5).

Investeringskredieten

Naast de begrotingsrechtmatigheid hebben wij ook de lastenoverschrijdingen op de investeringskredieten beoordeeld om vast te stellen of de gerealiseerde uitgaven binnen de door de gemeenteraad geautoriseerde investeringskredieten zijn gebleven. Uit deze analyse blijkt dat wij de kredietoverschrijdingen niet hoeven mee te nemen in ons accountantsoordeel. De kredietoverschrijdingen zijn in totaal kleiner dan de rapporteringstolerantie en naar onze mening ook om kwalitatieve redenen niet relevant.

Bijlagen

A Onze controle
B Bevindingen SiSa-bijlagen
C Opvang vluchtelingen Oekraïne

A. Onze controle

A. Onze controle (1/4)

Doel en object van de controle

Het doel van de controle is het geven van een onafhankelijk oordeel of de financiële overzichten van de gemeente, in alle van materieel belang zijnde opzichten, zijn opgesteld in overeenstemming met het BBV.

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 13 september 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het bestuursverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging. Voor een uitgebreide beschrijving van onze aanpak verwijzen wij naar onze opdrachtbevestiging d.d. 13 september 2021 met kenmerk 'NBo/DMe/RZe/CWi/1050048/2105534'.

Materialiteit

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel. Bij onze controlewerkzaamheden hebben wij als uitgangspunt de door de raad vastgestelde toleranties gehanteerd. De raad heeft ons daarbij opgedragen om bij onze oordeelsvorming en rapportering uit te gaan van de hierna vermelde goedkeurings- en rapporteringstolerantie. Op basis van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (BADO) en onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 660.340. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met u overeengekomen dat wij tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de goedkeuringstolerantie rapporteren, alsmede afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn. Onze controle richt zich tevens op de getrouwheid en rechtmatigheid van de informatie in de WNT-verantwoording en de SiSa-bijlage van de jaarrekening. Voor de WNT en SiSa gelden specifiek voorgeschreven rapporteringstoleranties die veelal lager zijn dan uw rapporteringstolerantie. Wij passen deze voorgeschreven WNT- en SiSa-toleranties eveneens op correcte wijze toe.

Onafhankelijkheid

Nederlands recht en overige beroepsregels, zoals de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO), vereisen dat wij onafhankelijk zijn ten opzichte van onze controlecliënten. Wij zijn van mening dat door ons is voldaan aan deze eisen. Wij hebben de overige dienstverlening naast de controle van de jaarrekening beoordeeld aan de hand van onze beroepsregels en hebben geconcludeerd dat het type dienstverlening en de vergoeding onze onafhankelijkheid niet beïnvloeden. Wij zijn onafhankelijk van de gemeente zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Opdracht en controleaanpak

Wij hebben de jaarrekening gecontroleerd conform de Nederlandse controlestandaarden en de met u gemaakte afspraken in de opdrachtbevestiging van 7 september 2021. Tevens beoordeelden wij de verenigbaarheid van de andere informatie, inclusief de overige gegevens en het jaarverslag met de jaarrekening en of deze geen materiële afwijkingen bevatten op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins. Voor een accountantscontrole gelden inherente beperkingen, die zijn uiteengezet in de opdrachtbevestiging.

Onze controleaanpak is gebaseerd op een risicogerichte benadering. Deze aanpak gaat uit van een risicoanalyse op transactiestromen, zoals verkoopactiviteiten en personeelszaken. Daarnaast worden bedrijfsrisico's beoordeeld die voortvloeien uit de strategie en operaties van de gemeente. In de risicoanalyse hebben wij beoordeeld in hoeverre de onderkende risico's van invloed kunnen zijn op de jaarrekening.

De risico's met een hoge waarschijnlijkheid van het zich voordoen en mogelijk materiële impact hebben in onze controle meer aandacht gehad. Hiervoor verwijzen we naar onze managementletter 2021 d.d. 1 februari 2022.

Strekking van de controleverklaring

Aangezien de jaarrekening 2021 van de gemeente aan de daaraan te stellen eisen voldoet, hebben wij een goedkeurende controleverklaring afgegeven bij deze jaarrekening. Alle bevindingen voortvloeiend uit onze controle van de jaarrekening 2021 zijn afdoende behandeld en onze controle is afgerond.

Continuïteit

De waarderingen in de jaarrekening van de gemeente zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de gemeente als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De inschatting of een duurzame voorzetting mogelijk is, inclusief de eventueel in de jaarrekening op te nemen toelichting, is de wettelijke verantwoordelijkheid van het college van burgemeester en wethouders. Als accountant beoordelen wij de aanvaardbaarheid van de door het college van burgemeester en wethouders ingeschatte mogelijkheden tot een duurzame voortzetting. Wij vinden deze inschatting aanvaardbaar.

A. Onze controle (3/4)

Het jaarverslag is verenigbaar met de jaarrekening en bevat geen materiële afwijkingen

De jaarstukken 2021 van uw gemeente bestaan uit:

- het jaarverslag 2021 (programmaverantwoording en verplichte paragrafen);
- de jaarrekening 2021 (balans met toelichting, overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting inclusief SiSa-bijlage en taakvelden).

In het onderdeel 'programmaverantwoording' van het jaarverslag dient informatie opgenomen te worden over: wat hebben wij gedaan, wat hebben wij bereikt en wat heeft het gekost? De programmaverantwoording vormt samen met de verplicht voorgeschreven paragrafen (zoals weerstandsvermogen, bedrijfsvoering, etc.) het jaarverslag. Beide onderdelen vallen niet (expliciet) onder de controle van de jaarrekening. Het primaire object van de accountantscontrole (op grond van artikel 213 van de Gemeentewet) is de jaarrekening (de balans met toelichting en het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening met toelichting). De inhoud van het jaarverslag (programmaverantwoording en paragrafen) hebben wij getoetst. Bij onze controle hebben wij geen materiële afwijkingen tussen het jaarverslag en de jaarrekening geconstateerd. Het jaarverslag en de jaarrekening zijn met elkaar verenigbaar.

De grondslagen van de jaarrekening 2021 zijn aanvaardbaar

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van uw gemeente zijn uiteengezet in de grondslagen van de jaarrekening 2021. In 2021 zijn er geen wijzigingen geweest in toegepaste verslaggevingsgrondslagen die een aanzienlijke invloed hebben op de baten en lasten of de financiële positie van uw gemeente. Significante verslaggevingsgrondslagen en toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie van uw gemeente en de baten en lasten in de jaarrekening. Daarnaast vereisen zij van het college en het management dat zij een oordeel vormen ten aanzien van soms moeilijke, subjectieve en complexe posities vaak vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken die inherent onzeker zijn. Wij hebben het door het college en het management toegepaste proces met betrekking tot significante verslaggevingsaspecten geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd.

A. Onze controle (4/4)

Fraude en non-compliance

Geautomatiseerde gegevensverwerking

Fraude en non-compliance

Onze controle is niet specifiek gericht op het ontdekken van fraude. Bij de planning voor de jaarrekeningcontrole, houden wij rekening met het risico dat de jaarrekening als gevolg van fraude en onregelmatigheden onjuistheden van materieel belang zou kunnen bevatten. Daarnaast hebben wij beoordeeld in hoeverre sprake kan zijn van een risico omtrent corruptie. Eén van de door ons uitgevoerde maatregelen is het bespreken van de mogelijke frauderisico's en mogelijke fraudesituaties op verschillende niveaus binnen de organisatie Hiertoe hebben wij de mogelijke frauderisico's en de mogelijke fraudesituaties besproken met het managementteam van uw gemeente. Deze besprekingen en onze controlewerkzaamheden hebben geen aanwijzingen voor materiële fraude opgeleverd.

Met ingang van boekjaar 2022 zijn wij op grond van richtlijnen van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA) verplicht in de controleverklaring te rapporteren over fraude.

Bij de beoordeling van het risico omtrent corruptie hebben wij gekeken naar klantspecifieke omstandigheden zoals de geografische plaats van de activiteiten, hebben we gekeken naar de sectoren waar corruptie meer dan gemiddeld voorkomt en hebben wij beoordeeld in hoeverre buitenlandse wetgeving als de UK Bribery Act en de US Foreign Corrupt Practices Act van invloed kunnen zijn. Wij hebben aandacht besteed aan de compliance met de voor u van toepassing zijnde wet- en regelgeving en overige bepalingen voor zover wij die van belang achten in het kader van onze controle van de jaarrekening. Bij die werkzaamheden hebben wij geen materiële non-compliance geconstateerd.

Geautomatiseerde gegevensverwerking

De accountant dient op basis van artikel 2:393, lid 4 BW, melding te maken van zijn bevindingen met betrekking tot de betrouwbaarheid en continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking. Tijdens de interim-controle hebben wij ook relevante processen met betrekking tot de geautomatiseerde gegevensverwerking getoetst. Voor onze bevindingen verwijzen wij naar onze managementletter. Wij hebben de automatiseringsorganisatie van de organisatie uitsluitend in het kader van de jaarrekeningcontrole beoordeeld. Wij adviseren u om de nodige aandacht te blijven schenken aan de IT-beheersmaatregelen zodat in de toekomst bij de accountantscontrole gebruik kan worden gemaakt van het systeem. Desalniettemin heeft u in 2021 enorme stappen voorwaarts gezet.

B. Bevindingen SiSa-bijlagen

B. Bevindingen SiSa-bijlage (1/2)

Inleiding

Bij de jaarrekening wordt als bijlage de SiSa-verantwoording toegevoegd. De gemeente Maasgouw heeft de rechtmatige totstandkoming van de SiSa-bijlage getoetst. Op grond van het Besluit accountantscontrole decentrale overheden, artikel 5, lid 4, rapporteren wij in dit rapport over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2021 in het kader van SiSa worden verantwoord. Per regeling is aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. In onderstaande tabel zijn de te rapporteren bevindingen opgenomen:

Strekking controleverklaring getrouwheid (jaarrekening)	Goedkeurend
Strekking controleverklaring rechtmatigheid (jaarrekening)	Goedkeurend

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
A7	Regeling specifieke uitkering tijdelijke ondersteuning toezicht en handhaving			
A12B	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen (SiSa tussen medeoverheden)			
B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek (deel 2)			
C1	Regeling specifieke uitkering Reductie Energiegebruik			
C32	Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen			
C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire			
D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB)			
D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen			
E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer (SiSa tussen medeoverheden)			
F9	Regeling specifieke uitkering Extern Advies Warmtetransitie			
G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2021			
G2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2021			

B. Bevindingen SiSa-bijlage (2/2)

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen)_gemeentedeel 2021			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2021			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2021			
G3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in jaar T_gemeentedeel 2021			
G3	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in jaar T_gemeentedeel 2021			
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in jaar T	Onzekerheid		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	Fout		
G12	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in jaar T	Onzekerheid		
G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)	Fout		
G12	Aantal gedupeerden (zoals omschreven in artikel 1 van de Regeling specifieke uitkering compensatie van de kosten die verband houden met het kwijtschelden van publieke schulden binnen het SZW-domein van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire toeslagen)	Onzekerheid		

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport			
H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022			
H16	Regeling Specifieke uitkering ijsbanen en zwembaden			

Tozo

NR.	SPECIFIEKE UITKERING OF OVERIG	FOUT OF ONZEKERHEID	FINANCIËLE OMVANG IN €	TOELICHTING FOUT/ONZEKERHEID
G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2021			
G4	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen			
G4	Tozo 2			
G4	Tozo 3			
G4	Tozo 4			
G4	Tozo 5			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T			
G4	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T			

C. Opvang vluchtelingen Oekraïne

C. Opvang vluchtelingen Oekraïne

Gemeenten hebben een essentiële rol in de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Vergoeding via SPUK

Voorschot van 50% verwachte opvangplekken in de gemeente

Correcte registratie van verstrekkingen en uitvoeringskosten is van belang

Onze visie op uw rol bij de opvang van vluchtelingen uit Oekraïne

Het conflict in Oekraïne heeft ook gevolgen voor Nederlandse gemeenten. Dat kan gaan om opvang van vluchtelingen door gemeenten en particulieren, ondersteuning van Oekraïners en Russen die momenteel in Nederland verblijven, risico's voor digitale veiligheid en economische sancties voor Russische bedrijven. Wat wij bij uw gemeente en veel andere gemeenten zien, is dat de opvang van de vluchtelingen tijd en capaciteit vraagt van de ambtelijke organisatie. Capaciteit die door de krapte op de arbeidsmarkt, de ontwikkelingen rond Corona en de toenemende taken van gemeente al onder druk stond. Net als bij veel andere gemeente is en wordt actief gezocht naar opvangplekken. Deze beschikbare plekken, maar ook de bezetting van de plekken neemt nog dagelijks toe, het Ministerie van Justitie en Veiligheid publiceert over deze ontwikkeling. Naast het regelen van de opvangplekken is uw gemeente nog dagelijks bezig met het leefgeld en andere ondersteuning van de vluchtelingen.

Specifieke uitkering

Zoals het er nu naar uitziet, zullen gemeenten gecompenseerd worden door middel van een specifieke uitkering (SPUK) van het Ministerie van Justitie en Veiligheid. Deze SPUK is op dit moment in consultatie. De omvang van de uitkering lijkt als volgt te worden vormgegeven:

1. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de kosten een normbedrag van € 100 per dag per gerealiseerde opvangplek;
2. Indien bovenstaand normbedrag niet toereikend is voor de kosten van de opvangvoorzieningen, dan kan de gemeente de werkelijke kosten ontvangen (incl. doorwerkende kosten die hoger zijn dan het normbedrag);
3. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van leefgeld van ontheemden bij particulieren een vergoeding van de werkelijke kosten per verstrekking als bedoeld in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne;
4. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de kosten voor verzekering van wettelijke aansprakelijkheid en buitengewone kosten zoals genoemd in de Regeling opvang ontheemden Oekraïne, een normbedrag voor de werkelijke kosten per verstrekking;
5. Gemeenten ontvangen ter bekostiging van de kosten die gemeenten maken voor het geschikt maken of realiseren van gebouwen voor de opvang van ontheemden (transitiekosten) de werkelijke kosten.

Een voorschot van 50% van de naar verwachting te realiseren opvangplekken zal aan de gemeente worden uitgekeerd. Definitieve afrekening zal op basis van de verantwoording in de SISA-Bijlage plaatsvinden.

Processen, registraties en aanbestedingen

De specifieke regeling vraagt verantwoording door de gemeente. Omdat sprake is geweest van spoed vragen wij nadrukkelijk aandacht voor de kwaliteit van registraties en processen zodat uw gemeente straks zonder veel onzekerheden volledige vergoeding ontvangt voor haar inzet. Specifiek vragen we aandacht voor:

- Functiescheiding bij de registratie van en controle op het verstrekte leefgeld;
- Functiescheiding bij de registratie van bestede uren en de gehanteerde uurtarieven;
- Tussentijdse controle dat vergoedingen, waaronder het leefgeld, voor het juiste aantal dagen is verstrekt;
- Adequate registratie van de werkelijke (transitie)kosten zoals hierboven opgesomd onder de punten 2 t/m 5.

Wij denken graag mee over registraties en de documentatie rondom dwingende spoed.

EU- aanbesteden en dwingende spoed

Aanbestedingen

Vanuit de specifieke regeling wordt tevens ingegaan op de aanbestedingswetgeving. Er lijkt sprake van dwingende spoed bij veel aan de opvang gerelateerde inkopen. Echter is het essentieel om te monitoren en vast te leggen tot wanneer en voor welke inkopen deze dwingende spoed geldt.

Vluchtelingenopvang

Het kabinet heeft zich gecommitteerd aan 75.000 opvangplekken in veiligheidsregio's door het land heen. De meeste van deze opvangplekken moeten nog worden gerealiseerd. Overheden moeten hiervoor met name vastgoed huren of inzetten, en het vastgoed inrichten ten behoeve van scholing, gezondheidszorg en wonen van vluchtelingen. De huur van vastgoed is niet aanbestedingplichtig. De overige inrichtingen en installaties zijn wel aanbestedingplichtig. Op grond van de uitzondering van dwingende spoed is er een mogelijkheid deze onderhands te gunnen.

Het kabinet heeft uitgesproken dat de opvang voor minimaal zes maanden moet worden ingericht. De vluchtelingenopvang is acuut. Wij adviseren zo veel mogelijk gebruik te maken van bestaande (raam)contracten, bijvoorbeeld voor de inhuur van personeel. Mogelijk kunnen die ook worden uitgebreid vanwege deze onvoorziene omstandigheid. Leg dit goed vast in het inkoopdossier en zorg voor een aankondiging op TenderNed. Wanneer geen bestaande infrastructuur aanwezig is moet worden ingekocht of aanbesteed. In selecte gevallen kan het gerechtvaardigd zijn om opdrachten direct onderhands te gunnen met toepassing van de onderhandelingsprocedure zonder aankondiging vanwege dwingende spoed.

Gegeven de omstandigheden is het verdedigbaar om kort durende contracten te sluiten in ieder geval tot november 2022, zonder dat hier sprake is van overtreding van het knipverbod. Vanwege de onzekere situatie verdient het aandacht om bij contractvorming al enige uitloop in de vorm van opties en verlengingen in te bouwen. Als de situatie langer duurt, moet gezocht worden naar een meer stabiele (middel)lange termijn oplossing.

Beëindiging overeenkomsten Gazprom

De contracten met Russische entiteiten, waaronder Gazprom, moet voor 10 oktober 2022 zijn beëindigd. Overeenkomsten die nog doorlopen na deze datum overtreden de sancties en de Sanctiewet. In dat geval is er sprake van een economisch delict. Overheden moeten de contracten met Gazprom tijdig opzeggen. Het risico op boetes of schadevergoeding voor vroegtijdige beëindiging is aanwezig.

Nieuwe procedure inkoop energie en gas

Voor de vervolglevering van gas zal een nieuwe aanbestedingsprocedure moeten worden gevolgd. De gehele energiemarkt is in beweging, dit leidt onverhoopt tot hogere prijzen. Vanuit dat perspectief is een overeenkomst met een korte(re) looptijd aan te bevelen. Leg de motivering van de korte looptijd ook goed vast in het inkoopdossier. De maatregelen zijn op tijd aangekondigd. Vooralsnog kan dan ook gewoon reguliere Europees worden aanbesteed. Voor een beroep op dwingende spoed zien wij momenteel onvoldoende grond.

Wij denken graag mee over de documentatie rondom dwingende spoed.

Oorlog in Oekraïne

Gebeurtenissen na balansdatum

Hoe ingrijpend de economische effecten van deze crisis zullen zijn, is op dit moment nog moeilijk te overzien. De impact op de bedrijfsvoering van de gemeente zal naar verwachting niet van aanzienlijke betekenis zijn. Rekening moet worden gehouden met (verder) stijgende prijzen, die zich kunnen vertalen in hogere inkoopkosten voor energie, hout, metaal en hulpstoffen. Het conflict heeft ook weerslag op de digitale veiligheid in Nederland. Momenteel lijkt het beeld stabiel maar het dreigingsbeeld kan abrupt veranderen. Verder is in dit verband van belang dat de gemeente geen directe zakelijke relaties onderhoudt met bedrijven in Oekraïne, Rusland en Wit-Rusland. Uw gemeente heeft in het jaarverslag in de paragraaf weerstandsvermogen kort aandacht voor de oorlog in Oekraïne. Wij zijn van mening dat de (huidige) impact voor de gemeente hiermee beperkt is weergegeven.

bdo.nl